Verkiezingsprogramma gemeenteraadsverkiezingen 2018

PvdA

Apeldoorn

Werk aan de winkel !

Voor een mooier en socialer Apeldoorn

1. Werk aan de winkel !

Apeldoorn, een vitale, groene, sociale en duurzame gemeente
Wij zijn trots op Apeldoorn. Omdat het een mooie en groene gemeente is. Omdat het hoog scoort op de lijst van meest sociale gemeenten van Nederland. Omdat onze ligging op de Veluwe een prachtige omgeving biedt. Omdat onze gemeente met haar wijkteams, haar wijk- en dorpsraden, waar mogelijk de burger betrekt bij het beleid. Omdat ons afvalstoffenbeleid sterk inzet op duurzaamheid. Aan al dat beleid hebben PvdA - wethouders krachtig meegewerkt. Vaak namen zij het voortouw. Wij willen dat behouden. Tegelijk is in deze tijd geboden dat iedereen die kan, zijn of haar bijdrage levert aan verder herstel van ons welzijn en onze welvaart: handen uit de mouwen! Er is werk aan de winkel!

Lokaal bestuur in dienst van burger en ondernemer
Onze gemeente en haar inwoners en ondernemers staan de komende jaren voorop. We maken er veel werk van te weten wat er gaande is in de stad en de dorpen. We geven ruimte aan initiatieven en staan voor het delen van verantwoordelijkheden. Ons handelen gaat vanzelfsprekend uit van gelijkwaardigheid en vertrouwen. Er dient ruimte te zijn voor nieuwe en vernieuwende ideeën. Durven loslaten als overheid maakt daar onderdeel van uit.

Democratie is niet dat iedereen zijn zin krijgt. Wel dat mensen betrokken worden bij besluitvorming. Bewoners, ondernemers en gemeente zijn partners. Dat werkt nu al goed, maar er kan meer. Het moet gaan om een dienstbare gemeente, een dienstbaar College van B&W, dienstbare ambtenaren. Dienstbaar aan u, dienstbaar aan de stad en aan de dorpen.

Door met herstel en vooruit kijken
Er zijn altijd zaken die beter kunnen en moeten. De samenleving is nooit af. De PvdA wil in Apeldoorn blijven investeren in een vitale, gezonde, en toekomstbestendige, samenleving waar we naar elkaar om kijken. De afgelopen jaren is Apeldoorn hersteld van een financieel moeilijke situatie. Flinke bezuinigingen werden doorgevoerd en er is leergeld betaald. Niets bleef onbesproken of was onaanraakbaar. We gaan voort op de weg van betrouwbaar en realistisch financieel beleid. Daar zet de PvdA ook de komende raadsperiode op in. We zorgen voor de mensen die een steuntje nodig hebben. We zorgen dat Apeldoorn een sociale en aantrekkelijke gemeente blijft waar het goed wonen, werken en recreëren is. Zowel in de stad, als in onze dorpen en het buitengebied. Hoewel het financieel stukken beter gaat, blijft verantwoord en doordacht financieel beleid zonder het nemen van onverantwoorde risico's de komende jaren onomstotelijk een belangrijk aandachtspunt.

2. Waarom de PvdA?

Vrijheid, democratie, rechtvaardigheid, duurzaamheid en solidariteit
Dat zijn de idealen van de sociaaldemocratie. Voor de Partij van de Arbeid staat daarbij het recht op een fatsoenlijk bestaan centraal. Een bestaan dat een volwaardige deelname aan en in de maatschappij mogelijk maakt, met ruimte voor wie wil en waardigheid voor wie niet kan. Een fatsoenlijke samenleving ontstaat waar vrijheid, solidariteit en verantwoordelijkheid elkaar de hand reiken.

Internationaal, gelijkheid en duurzaamheid
De sociaaldemocratie is een Europese én internationale beweging die vecht voor deze idealen. De Partij van de Arbeid is de Nederlandse vertegenwoordiger hiervan. Het is een beweging die zich verzet tegen schending van mensenrechten, tegen onredelijke ongelijkheid van inkomen en macht, tegen armoede, tegen discriminatie en tegen de uitputting en vervuiling van natuur en milieu. ‘De sociaaldemocratische methode’ kan niet zonder een sterke economie en een vitale markt maar begrenst deze door kaders die niet vanzelfsprekend door die markt geleverd worden: sociale rechtvaardigheid, democratische verantwoording, publiek belang, culturele ontwikkeling en ecologische duurzaamheid.

Een fatsoenlijke samenleving
De manier waarop de beweging in de loop van de 20e eeuw haar bakens heeft verzet getuigt van verantwoordelijkheidsbesef en realisme. De sociaaldemocratie vervulde een leidende rol bij het negentiende-eeuwse verzet tegen het ongeremde kapitalisme dat de levensomstandigheden van grote groepen van de bevolking aantastte, bij de emancipatie van de arbeider en andere achtergestelde groepen, en bij de wederopbouw van een door twee wereldoorlogen geteisterd Europa. De sociaaldemocratie voelt zich historisch verbonden met de opbouw van de parlementaire democratie, de verzorgingsstaat en de sociale overlegeconomie en wil daarom een bijdrage blijven leveren aan het moderniseren van deze pijlers onder de fatsoenlijke samenleving. Voor de sociaaldemocratie stond en staat de overtuiging centraal dat dit niet is te verwezenlijken zonder een sterke en democratische overheid.

Politiek doet er toe
Sociaaldemocratische idealen binden en inspireren mensen met de meest uiteenlopende achtergronden en levensovertuigingen al meer dan een eeuw. De Partij van de Arbeid wil al deze mensen mobiliseren en een plek bieden van waaruit zij zich voor hun idealen in kunnen zetten. Binnen en buiten de politiek, maar altijd langs democratische weg. Voorop staat de overtuiging dat politiek het verschil kan maken tussen een marginaal en een fatsoenlijk bestaan, tussen vernedering en emancipatie, tussen rivaliteit van natiestaten en internationale samenwerking, tussen apartheid en vrijheid: politiek doet er toe.

3. Wat hebben we bereikt?

Raadsperiode 2014 - 2018

Op het moment van schrijven van dit verkiezingsprogramma zitten we in het najaar van 2017. De PvdA heeft deelgenomen aan het college en wethouder en fractie hebben hard gewerkt om de doelstellingen uit het verkiezingsprogramma voor de raadsperiode 2014-2018 te realiseren. Een aantal voorbeelden willen we noemen. Zaken die we, in veel gevallen in goede samenwerking en afstemming met andere partijen in de gemeenteraad, hebben gerealiseerd.

Politiek is dingen voor elkaar krijgen

In de raadsperiode 2014-2018 heeft de PvdA Apeldoorn met 4 zetels in de gemeenteraad en deelname aan het college van B. en W. veel voor elkaar gekregen. Voor de stad, de gemeente, haar inwoners en ondernemers. Geen gemakkelijke opgave. Na flinke verliezen bij het grondbedrijf, van de gemeente Apeldoorn, ingrijpende bezuinigingen, een grote reorganisatie en preventief financieel toezicht door de provincie was voor de voltallige gemeenteraad financieel gezond worden prioriteit één. Naast financieel herstel waren ook de decentralisaties in het sociaal domein een flinke uitdaging. We zijn er trots op dat de Gemeente Apeldoorn inmiddels weer financieel gezond is. Waakzaamheid blijft geboden. De beide raadsonderzoeken ‘Stampij op de Ecofactorij’ en ‘De grond wordt duur betaald’ mogen niet in een la verdwijnen en raad, college en ambtenaren dienen elkaar scherp te houden.

Succes kent vele vaders

Met maar liefst 11 partijen in de Apeldoornse gemeenteraad en deelname aan een college van 5 partijen zijn behaalde resultaten niet altijd even duidelijk toe te schrijven aan één fractie of bestuurder. Met een versplinterd politiek speelveld is samenwerking essentieel om dingen voor elkaar te krijgen. Soms neemt de PvdA-fractie een initiatief met bijvoorbeeld schriftelijke vragen. Soms dienen we een motie of een amendement in, en dienen andere partijen mede in. Soms is het andersom. Toch hechten wij er aan om een aantal resultaten waar de PvdA een belangrijke rol in heeft vervuld te benoemen. Resultaten waar we blij mee zijn en trots op zijn, zoals daar zijn:

- Handhaven en versterken van het Apeldoornse Sociaal Vangnet: het minimabeleid van onze gemeente. Met name is extra geïnvesteerd in ondersteuning van chronisch zieken en gehandicapten. En natuurlijks is extra aandacht, inclusief de bijbehorende middelen, gegaan naar armoede onder kinderen.
- Het toezicht op een goede uitvoering van de nieuwe wetgeving op het terrein van de zorg, de jeugdzorg en de participatie
- Buurtcoöperatie Zuid Doet Samen; een prachtig voorbeeld van laagdrempelig contact in de wijk en buurt om te voorkomen dat mensen afglijden naar isolement of lange zorgtrajecten.

- Het mede mogelijk maken van nieuwe investeringen in ons kunst- en cultuuraanbod, waardoor er weer nieuw perspectief is geschapen.
- Het onderwijscluster nabij het station met Wittenborg, Saxion, de Fotovakschool en Aventus
- Een aandeel sociale woningbouw bij de ontwikkeling van Haven Centrum en op de voormalige TNO locatie of Ugchelen Buiten;
- De zondagopenstelling voor winkels en supermarkten;
- De manier waarop we in Apeldoorn vluchtelingen welkom hebben geheten en hebben opgevangen
- Renovatie van de Vogelbuurt

Knopen doorhakken en verantwoordelijkheid nemen

Er zijn meerdere grote, vaak complexe en lastige dossiers die al jaren voortduren. Vaak met veel tegenstellingen en verschillende belangen. De PvdA vindt dat er op diverse dossiers vooral behoefte is aan duidelijkheid door knopen door te hakken. Het nemen van een besluit waarbij meerdere belangen in het geding zijn, betekent vaak dat mensen voor wie het besluit nadelig uitvalt, teleurgesteld zijn. Dat is niet leuk, maar de PvdA loopt niet weg voor het nemen van verantwoordelijkheid. Dit soort dossiers zien we vaak terug bij verkeersvraagstukken, zoals bijvoorbeeld de ontsluiting van de wijk Zuidbroek en de verkeers- en parkeerdrukte bij de Apenheul.

Niet alles lukt

Het komt voor dat er dossiers of projecten zijn die niet slagen of ernstige vertraging oplopen. Een duidelijk voorbeeld is het plan voor de sloop van het Westpointgebouw dat veel overlast geeft voor de omgeving. Het plan voor sloop en de bouw van een supermarkt op deze locatie haalde geen meerderheid in de gemeenteraad. Het gevolg is dat het gebouw er nog staat en de overlast voortduurt. Ook vermelding van artikel 1 van de Grondwet in het nieuwe stadhuis haalde in de gemeenteraad, tot onze verbazing en frustratie, helaas geen meerderheid.

De samenleving is nooit af

Hoewel we veel bereiken en voortdurend blijven streven onze idealen in de dagelijkse praktijk te verwezenlijken, is de samenleving nooit af. Eerlijk delen, vast werk, goed wonen, een gezond leven, toegang tot scholing, emancipatie, recht op zeggenschap. Het is de rode draad van de sociaaldemocratie in de strijd voor een rechtvaardige wereld. Ook lokaal.

4. Lokale speerpunten

Vasthouden aan strategische doelstellingen uit de structuurvisie
Het kiezen van strategische doelstellingen voor de gemeente werkt alleen als je er gedurende een langere periode aan werkt en niet om de zoveel jaar een nieuwe lijn kiest. De PvdA wil daarom voor de periode 2018 - 2022 vasthouden aan de drie gemeentelijke doelstellingen uit de structuurvisie met duurzaamheid als rode draad. Duurzaamheid is en blijft een belangrijk speerpunt van de Gemeente Apeldoorn.

1. Het versterken van onze veelzijdige en innovatieve economie.
2. Het versterken van het toeristisch toplandschap.
3. Het versterken van de comfortabele gezinsstad.

4. We voegen daar de ambitie van de sociale gemeente aan toe, want economie, toerisme, gezinsstad floreren optimaal in een stad waar solidariteit voorop staat! In het nieuwe omgevingsplan voor Apeldoorn moet de sociale gemeente een belangrijke plek krijgen.

Speerpunten voor de PvdA
Het besturen van een grote stad met een aantal dorpen en een groot buitengebied is een immense opgave. Dat blijkt wel uit de vele onderwerpen en portefeuilles die er zijn. Het is daarom belangrijk om te kiezen en focus aan te brengen. De PvdA Apeldoorn legt om die reden voor de periode 2018 – 2022 de focus op de volgende thema's:

1. Werk voor iedereen en een solide sociaal vangnet voor hen die daar op zijn aangewezen.
2. Toegankelijke en betaalbare zorg in de wijken en de dorpen.
3. Betaalbaar en fijn wonen, met nadruk op het goedkope en middensegment.
4. Onderwijs met toekomst en een goede aansluiting op de arbeidsmarkt.
5. Op naar een echt duurzame samenleving en een circulaire economie.

> Eerlijk delen, vast werk, goed wonen, een gezond leven, toegang tot scholing, emancipatie, recht op zeggenschap - het is de rode draad van de sociaaldemocratie in de strijd voor een rechtvaardige wereld.

5. Werk voor iedereen en een solide sociaal vangnet

Werkgelegenheid
Voor iedereen staat werkgelegenheid bovenaan. Werk dat zekerheid biedt. Zekerheid van inkomen, zekerheid voor degenen die van jou afhankelijk zijn. Het gaat dan ook om werk dat fatsoenlijk, volgens CAO, betaald wordt. Werk betekent niet alleen inkomen. Werk betekent ook deelname aan de samenleving, sociaal contact met collega's, plezier, een zinvol bestaan en zelfrespect. Sommige mensen vinden moeiteloos een baan, anderen hebben daarbij hulp nodig. De PvdA wil die hulp bieden. De gemeente stimuleert werkgelegenheid door een goede relatie met ondernemers en vakorganisaties. Extra aandacht is nodig voor het vinden van werkgelegenheid voor mensen met een arbeidsbeperking. De gemeente kan deels zelf werkplekken realiseren voor deze groep.

Scholing centraal
Het is van groot belang dat de gemeente inzet op extra opleiding en begeleiding voor hen die de aansluiting bij de arbeidsmarkt moeilijk vinden. Samen met het UWV en gemeenten in de regio. Scholing dient gericht te zijn op het vinden van werk op de reguliere arbeidsmarkt. Dus is het nodig dat de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven verder wordt versterkt. De PvdA zet de komende jaren vol in op scholing en het echt samenwerken van de partijen die dat uitvoeren.

Vraag en aanbod op de arbeidsmarkt sporen niet altijd. Zie de grote vraag naar arbeid in de techniek en de maakindustrie. We gaan jongeren verlokken te kiezen voor opleidingen met maatschappelijk perspectief. We doen dat samen met de MBO opleidingen. Scholing staat centraal, zonodig financieren we dat, maar altijd gericht op echt arbeidsperspectief.
Wij willen daarnaast dat het bedrijfsleven voldoende stageplaatsen realiseert. Het weigeren van werk en stageplaats accepteren we niet.

Sociale Werkvoorziening
Sommige mensen kunnen niet terecht op de reguliere arbeidsmarkt. Voor hen is er, mede dankzij de PvdA, een stevig vangnet gebouwd. Dat moet zo blijven, ook in Apeldoorn.
De Feluagroep (nu Lucrato) levert werkgelegenheid voor een grote groep mensen. Deze sociale werkvoorziening zal ook in de toekomst van groot belang blijven voor mensen die alleen in een beschutte of beschermde werkomgeving goed kunnen functioneren. Lucrato is daarnaast volop in ombouw. Het ontplooit zich als een volwaardig re-integratie centrum voor allen die een steuntje richting arbeidsmarkt nodig hebben. We steunen dit. De deskundigheid van de Felua blijft op deze manier beschikbaar voor ieder die dat nodig heeft!

Van uitkering naar werk
Niemand wil in een uitkering zitten. Zelfstandig zijn is een belangrijke menselijke waarde. De PvdA zet dan ook alles op alles opdat mensen zo snel mogelijk weer uit een uitkering komen. Als daar voorafgaande maatregelen voor nodig zijn zoals schuldhulpverlening, dan moeten zij voortvarend worden geholpen. Mensen die niet direct aan het werk kunnen,

omdat zij vaardigheden missen of onvoldoende arbeidsfit zijn, krijgen snel ondersteuning via vrijwilligerswerk of scholing. soms ook via projecten die bijdragen aan weer arbeidsfit worden. Soms hebben mensen veel ondersteuning nodig en worden ze aan de hand genomen. in andere gevallen blijkt juist ruimte en terughoudendheid vanuit de uitkeringsinstantie van belang. Maatwerk dus. Passend bij ieders vermogen en talent. Jongeren onder de 27 jaar zijn of aan het werk of volgen onderwijs of combineren beide. Jongeren die een bijstandsuitkering aanvragen worden door de gemeente direct in een leerwerktraject geplaatst. Thuiszitten is geen optie.

Voor een goede vorm van inkomensondersteuning is actieve voorlichting heel belangrijk. Dat voorkomt wellicht onbedoelde fraude en maakt het ook mogelijk dat bijstandsgerechtigden gebruik maken van de regelingen die voor hen zijn bedoeld. Dat geldt ook voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en heffingen.

Minimabeleid

De beste remedie tegen armoede is nog steeds werk. Werk voor iedereen is het streven, maar we moeten ook realistisch zijn, er is niet altijd werk voor iedereen. Daarnaast komt er ook armoede voor bij werkenden. Denk maar aan een kostwinner met een minimumloon, die opgroeiende kinderen heeft en dan bijvoorbeeld ook nog een zorgvraag in het gezin (chronisch zieken en gehandicapten). Naast de landelijke regelingen, zoals huur- en zorgtoeslag, moet elke gemeente zich inspannen voor een goede en sociale invulling van het armoedebeleid. In Apeldoorn is daarvoor het Sociaal Vangnet ontwikkeld, waarin diverse regelingen zijn opgenomen. Denk hierbij aan de strippenkaart, de kidskaart, de collectieve zorgverzekering, individuele inkomenstoeslag en de individuele bijzondere bijstand.

Dit lijkt een heel scala aan voorzieningen, maar voor een aantal mensen bieden deze voorzieningen onvoldoende uitkomst. Daarnaast is gebleken dat niet iedereen die er recht op heeft, er ook daadwerkelijk gebruik van maakt. De gemeentelijke regelingen zijn tot nu toe zo opgesteld, dat er rekening wordt gehouden met de zogenaamde armoedeval. Dit houdt in dat het niet wenselijk is, dat als mensen meer gaan verdienen, men er netto minder aan overhoudt door het wegvallen van regelingen. Werk moet lonen! Uit onderzoek in 2016 dat door het Nibud voor Apeldoorn is verricht, blijkt dat er in specifieke gevallen sprake is van een behoorlijke armoedeval en ook dat er situaties zijn dat de regelingen niet voldoende zijn om alle kosten te dekken. Vooral bij gezinnen met kinderen, en dan vooral oudere kinderen, en gezinnen met een zorgvraag is de inkomenssituatie nijpend. De PvdA maakt zich sterk voor die groepen, die de ondersteuning van de gemeente het hardst nodig hebben. Voor ons ligt de nadruk op kinderen en gezinnen met een zorgvraag (chronisch zieken en gehandicapten). Dit betekent concreet dat wij het volgende willen realiseren:

- De PvdA wil, omdat de huishoudens met oudere kinderen het minst te besteden hebben, een verhoging van de bijdrage via de kidskaart voor 12 tot 18 jarigen.
- De PvdA wil een zo hoog mogelijke benuttinggraad van de regelingen. We willen nagaan waar regelingen automatisch toegepast kunnen worden, zonder formele aanvragen en ambtelijke afhandelingen.
- De PvdA wil dat er nadere (prestatie)afspraken met de woningcorporaties gemaakt worden over de hoogte van de huur en de huurstijging voor huishoudens met een laag inkomen. Ga de mogelijkheden na voor tijdelijke huurverlagingen.

- De PvdA wil dat er zoveel mogelijk gebruik gemaakt wordt van de collectieve zorgverzekering, waarbij er specifiek gekeken moet worden naar chronisch zieken en gehandicapten.
- De PvdA wil extra ondersteuning voor maatschappelijke organisaties die gericht maatwerk aan de doelgroep kunnen leveren, zoals Stichting Leergeld.
- De PvdA wil verhoging van de grens voor individuele inkomensondersteuning. We willen onderscheid maken voor (echt)paren met kinderen (die in het Nibud - onderzoek er het minst gunstig van afkomen).
- De PvdA wil extra middelen en aandacht voor schuldhulpverlening. Er belanden steeds meer huishoudens in een situatie waarin men door schulden geen uitweg meer ziet en men alleen daar nog mee bezig is. Hierdoor wordt de afstand tot de arbeidsmarkt steeds groter. Schuldhulpverlening is daarom essentieel. Zorg voor begeleiding en cursussen voor minima die dreigen in een schuldpositie te komen.

6. Toegankelijke zorg in de wijken

Maatwerk en kleinschaligheid
De twee kernwoorden voor de komende periode zijn maatwerk en kleinschaligheid. Of je nu oud, ziek of anderszins beperkt bent, het uitgangspunt moet zijn: wat kun je zelf. De ondersteuning moet gericht zijn op bevorderen van wat je zelf kunt.. Maar als dat echt niet meer kan, moet het vangnet afdoende zijn. Zorg en welzijn moeten zoveel mogelijk worden geleverd op wijk- en buurtniveau. Initiatieven als de buurtcoöperatie Zuid Doet Samen vormen een laagdrempelige, relatief goedkope voorziening die kosten in de zorg kunnen voorkomen. De PvdA wil dat dit type initiatieven wordt uitgerold in andere wijken. Intensievere samenwerking tussen woningcorporaties en zorginstellingen moet gaan leiden tot een betere planning van benodigde (aanpassingen van) woningen voor ouderen. Denk daarbij aan levensloopbestendig wonen.

De gemeente kan hier een rol vervullen door bij nadere prestatieafspraken met woningcorporaties ook zorgaanbieders en welzijnsorganisaties te betrekken. Daarnaast wil de PvdA een extra inspanning van de gemeente Apeldoorn op het punt van bouwen voor hen die, ook als men zorgbehoeftig wordt, zelfstandig wil blijven wonen. Niet alleen in het centrum zijn dergelijke kleinschalige projecten nodig, maar zeker ook in wijken en dorpen. Oud worden daar waar je wonen wilt is een belangrijk uitgangspunt voor de PvdA.

Bij maatwerk en kleinschaligheid hoort ook dat verantwoordelijkheid dicht bij mensen wordt georganiseerd. Zo kunnen huisarts en wijkverpleegkundigen vaak het beste inschatten wat er precies aan zorg nodig is. Dit vraagt regelmatig overleg tussen de financiers in de zorg,

Mantelzorg en vrijwilligers
Meer dan voorheen zal een beroep worden gedaan op de omgeving van de zorgbehoevende. Vrijwilligers en mantelzorgers zijn daarbij cruciaal. Voorkomen moet worden dat zij overbelast raken. Dit kan door ze af en toe te ontzien (respijtzorg) of te ondersteunen met advies of training. Vrijwilligers zijn niet gratis voor de gemeente. Ook zij moeten ondersteund worden door trainingen op maat.

Centra voor Jeugd en Gezin en sociale wijkteams
Bij het verlenen van zorg en hulp aan of ten behoeve van jeugdigen staan de Centra voor Jeugd en Gezin en de sociale wijkteams centraal. Samenwerking is daarbij van groot belang. Nog steeds zijn er veel organisaties bij de jeugdzorg betrokken en blijkt in de praktijk dat de vele professionals onvoldoende gezamenlijk staan voor het belang van de jeugdige of het kind. Het is mede aan de lokale overheid om hier, wanneer nodig, in te grijpen. Doorzettingsmacht is daarbij nodig.

De PvdA vindt daarom dan ook dat onderzocht moet worden hoe sociale wijkteams en de Centra van Jeugd en Gezin samengevoegd kunnen worden.

7. Betaalbaar en fijn wonen in onze wijken en dorpen

Wijken
Wat er in Zuid de afgelopen jaren is verbeterd, mede dankzij PvdA - wethouders, moet als voorbeeld dienen. Maar ook in de wijken Zevenhuizen en Kerschoten hebben PvdA - wethouders hun sporen nagelaten. Slopen van onveilige en/of onbewoonbare woningen, transformatie van woningen naar moderne/energiezuinige maatstaven. Kortom, het verbeteren van een wijk in fysiek en sociaal opzicht zodat bewoners er graag wonen en trots zijn op hun wijk. De PvdA wil deze lijn doortrekken, samen met bewoners. Zij zijn de ervaringsdeskundigen bij uitstek. Initiatieven van burgers op het terrein van energiebesparing verdienen onze aandacht en steun.

Bouwen en wonen
Onze visie op wonen is dat er vooral gebouwd moet worden voor die groepen voor wie de toegankelijkheid van de woningmarkt moeilijk is. Mensen met een kleine beurs die aangewezen zijn op sociale woningbouw. Starters op de woningmarkt. Jongeren. Niet financieel gewin op de korte termijn mag een doel zijn wat de PvdA betreft, maar een goede en voor iedereen toegankelijke woningmarkt op de lange termijn. Wij zullen initiatieven tot bouwen zoveel mogelijk faciliteren onder de voorwaarde dat dit bijdraagt aan de behoefte in Apeldoorn of het verbeteren van de openbare ruimte (door vrijgekomen agrarische bebouwing). We steunen de woningbouwprogrammering zoals die is vastgesteld. Daar waar kansen liggen en het iets toevoegt aan Apeldoorn willen we dat er gebouwd wordt. Dat is goed voor de stad, voor haar bewoners, voor beweging op de woningmarkt en ook nog eens voor de werkgelegenheid. Het vullen van lege plekken in de stad heeft daarbij voorrang. Ons adagium is nog steeds: niet bouwen over de snelweg, maar inbreiden in stad en, waar dat op een goede manier kan, de dorpen. Het volbouwen van Beekbergsebroek met een nieuwe wijk willen we niet. Dit gebied willen we graag open en groen houden. Het accent verschuift op termijn van nieuwbouw naar kwaliteitsverbetering van de bestaande woningvoorraad. In nader te maken afspraken met de woningbouwcorporaties pleiten wij voor een meerjarenplan verbeteren bestaande woningvoorraad. Duurzaamheid en betaalbaarheid vormen daarvan de pijlers.

Vergroten aantrekkelijkheid voor gezinnen en jongeren
De jonge generatie is van groot belang. De PvdA zet in op het realiseren en onderhouden van goede scholen en opleidingen. De uitbreiding en versterken van Hoger Onderwijs (Saxion, Wittenborg, Politie academie) in Apeldoorn ondersteunen we van harte. Een levendige binnenstad, een gevarieerd cultuuraanbod, voldoende evenementen, een leuk, maar ook een veilig uitgaansgebied, dat alles bepaalt mede de aantrekkingskracht van onze stad voor jongeren. Zuinig zijn dus op wat we hebben aan cultuur (denk aan Gigant) en bijzondere activiteiten voor jongeren (denk aan Real X). Er zouden plekken in Apeldoorn moeten zijn om ideeën uit te proberen, op de Zwitsallocatie.

Ruimtelijke Ordening: de Omgevingswet

De Omgevingswet, die medio 2019/2020 in werking treedt, integreert ruim 25 bestaande wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving. Hieronder vallen onderwerpen zoals bouwen, milieu, waterbeheer, ruimtelijke ordening, monumentenzorg en natuur. Met de Omgevingswet wil de Rijksoverheid het voor de aanvrager van bijvoorbeeld een vergunning overzichtelijker en eenvoudiger maken. Het is een goede ontwikkeling waardoor ook meer kansen ontstaan voor nieuwe initiatieven. Overigens moeten we zuinig zijn op onze ruimte. We willen dat het leefklimaat in de stad beter en gezonder wordt en dat de extra mogelijkheden niet benut worden voor bijvoorbeeld megastallen.

Verbeteren van de leefbaarheid

Laten we voorop stellen dat het in Apeldoorn prettig wonen en leven is. In vergelijking met sommige andere steden en zeker het buitenland is het onderhoudsniveau en de kwaliteit van de openbare ruimte in Apeldoorn goed te noemen. Dat willen we graag zo houden. Maar dat neemt niet weg dat we enerzijds dat niveau vast willen houden en anderzijds er nog altijd zaken zijn die beter kunnen. Hondenpoep is en blijft altijd ergernis nummer 1. Daarin is Apeldoorn overigens niet uniek. We willen daarom dat er structureel voldoende capaciteit aanwezig is bij handhaving om hier op te controleren en er meer prioriteit op wordt gezet. We pleiten voor verhoging van de boete voor baasjes die in de fout gaan. De overlast van hangjongeren kan ook vervelend zijn. Hangjongeren zijn niet per definitie fout. Hangen mag. Overlast veroorzaken door het maken van lawaai, troep op straat gooien, dingen vernielen of mensen lastig vallen daarentegen is ongewenst gedrag. De PvdA bepleit een actief beleid opdat jongeren merken dat zij deel uitmaken van deze samenleving. Dat betekent het actief betrekken van jongeren bij het inhoud en vorm geven van beleid, maar ook aandacht voor sport- en spelmogelijkheden in elke wijk en buurt. Samen met wijk- en dorpsraden, jongeren zelf en scholen in de omgeving. Voldoende betaalbare woningen in zowel het huur- als het koopsegment, zowel in de bestaande woningvoorraad. We willen dat Apeldoorn in haar huisvestingsbeleid eveneens ruim baan geeft aan bijzondere doelgroepen. Denk aan jongeren die vanuit een beschermde woonsituatie weer zelfstandig gaan wonen (vaak met begeleiding). Maar denk ook aan statushouders. Ook voor hen wil de PvdA in Apeldoorn een veilige haven bieden. Een plek van waaruit zij snel en met vertrouwen kunnen werken aan integratie in onze samenleving.

Vluchtelingen en statushouders

Nederland moet een veilige haven zijn voor mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld. Daar in is de PvdA glashelder. Asielzoekers die daarvoor bescherming zoeken in ons land verdienen een eerlijke en snelle procedure en fatsoenlijke opvang. Kinderen en jongeren verdienen daarbij onze speciale aandacht. Na een periode van onzekerheid over het wel of niet toegekend krijgen van een verblijfsstatus, is het van belang dat elke nieuwe Apeldoorner, vluchtelingen en statushouders een plek in zijn of haar nieuwe woonomgeving opbouwt. Een volwaardig bestaan begint met taal, maar omvat veel meer. Zoals scholing, participatie, werk en kennis van de Nederlands waarden en normen. Het is daarbij van belang, zie ook de paragraaf over het huisvesten van bijzondere doelgroepen, dat er oog is voor de behoeften van vluchtelingen en statushouders bij hun huisvesting in onze gemeente. We hebben daarbij extra aandacht voor jongeren, zeker voor alleenstaande minderjarigen. Ook voor hen wil de PvdA een veilige haven bieden. Een plek waar zij met vertrouwen aan snelle integratie in onze samenleving kunnen werken.

Dat de PvdA wil dat er:

- Voldoende beschikbare en betaalbare woningen voor zijn iedereen, voor nieuwe Nederlanders, voor mensen met een grote of kleinere portemonnee.
- Ruimte voor initiatieven van Apeldoorners zelf is. De gemeente ondersteunt en faciliteert hierbij.
- In elke Apeldoornse wijk/buurt een mooie mix van duurdere tot goedkopere woningen, van eengezinswoningen tot appartementen,voor senioren of jongeren/studenten, beschikbaar
- Weer nieuw leven in de starterslening wordt ingeblazen
- Een actieplan verduurzaming sociale huurwoningen van de grond komt. Lagere energierekening komt ten goede van huurder
- Voldoende voorzieningen in iedere wijk en buurt zijn. Het is van belang dat jong en oud een klein boodschapje en/of medicatie op loopafstand kan halen.
- Goed onderhoud plaatsvindt bij gas- en waterleidingen?
- Dat buurten en wijken goed bereikbaar zijn, maar ook zoveel mogelijk autoluw.

8. Onderwijs met toekomst

Onderwijs is een zaak van nationale zorg en nationaal belang. Toch kunnen we op gemeentelijk niveau een bijdrage leveren. De PvdA focust daarbij op een paar belangrijke punten.

Allereerst kijken we naar het middelbaar beroepsonderwijs. Dat vormt tenslotte mede de basis voor het Apeldoornse bedrijfsleven, speciaal in de technische beroepen. Het belang van VMBO en MBO onderwijs kan niet worden overschat. Versterking van dit onderwijs is nodig. Extra inzet op een perspectiefjaar voor jongeren in het MBO onderwijs en het versterken van diversiteit en een pluriform aanbod in het VMBO is nodig. Beroepsgericht onderwijs verdient het de hoogste waardering te krijgen! Daarnaast vinden we versterking en uitbreiding van Hoger Onderwijs van groot belang voor de ontwikkeling van de stad. Hoe meer hoger onderwijs, des te levendiger en leefbaarder de stad.

De PvdA zet in op behoud van onze goede onderwijsstructuur. We verwachten intensieve samenwerking tussen de verschillende schoolbesturen. Er komt krimp op ons af. Minder leerlingen voor het primaire en voortgezet onderwijs. Wellicht moeten er basisscholen sluiten. Vooral in de dorpen zal het er om spannen. De PvdA maakt zich sterk voor behoud van basisonderwijs in de dorpen.

Extra aandacht en inzet is nodig op het terrein van het Passend Onderwijs. Juist voor kwetsbare kinderen is extra zorg en begeleiding nodig. Ook voor hen dient het onderwijs volledig toegankelijk te zijn. Wat we nu merken is dat niet altijd de goede begeleiding wordt geboden. Dat heeft met gebrek aan middelen in het onderwijs te maken, soms ook met gebrek aan samenhang en samenwerking in de begeleiding, en tenslotte speelt soms ook een gebrek aan goede voorzieningen en de juiste expertise een rol. We willen als PvdA,. ook lokaal, middelen vrijmaken voor versterking van expertise, voorzieningen en begeleiding van kwetsbare kinderen in het onderwijs.

Tenslotte willen we extra inzetten op de verbinding tussen jeugdzorg en passend onderwijs (de gedeeltelijke afbouw van het speciaal onderwijs en het belang voor kinderen die extra aandacht nodig hebben). Passend onderwijs moet ook echt passend zijn voor iedereen. Dat blijkt nu niet voldoende het geval. De PvdA wil nagaan of er meer doorzettingsmacht kan worden belegd bij de leerplichtambtenaren.

9. Op naar een duurzame samenleving

Duurzaamheid
Apeldoorn heeft een traditie van duurzaamheid, en dat we groen zijn behoeft geen betoog. De PvdA wil hier de komende jaren sterk op inzetten. We gaan daarom initiatieven voor stadslandbouw en vergroening van buurten en wijken ontplooien. De Stadsakkers in Zuidbroek vormen een inspiratiebron voor ons. Vergelijkbare initiatieven gaan we ontplooien in Zuid en op de Beekbergse Broek. Daarnaast willen we speciaal ook de vergroening van de binnenstad aandacht geven.

Opwekken van duurzame energie
De PvdA is voor de ambitie om meer duurzame energie op te wekken in Apeldoorn. Met name zonnepanelen en windmolens kunnen daar aan bijdragen. Meer daken van grote gebouwen moeten voorzien worden van zonnepanelen.

Windmolens vormen een terugkerende discussie. De PvdA vindt dat ook Apeldoorn zijn bijdrage op dit punt moet leveren. Dat kan ook. We moeten ons realiseren dat dat maar een beperkte bijdrage is. We willen veel meer inzetten op het zogenaamde gasloos bouwen en op daadwerkelijke ondersteuning van initiatieven die bijdragen aan Apeldoorn neutraal in 2030. daartoe willen we een revolving fund instellen met een substantieel bedrag. Onze inzet is 20 miljoen. Een revolving fund is een fonds waaruit burgers en bedrijven kunnen lenen. Een dergelijk fonds is al in de maak in Apeldoorn, maar de PvdA wil nog een stap verder gaan. Wij willen juist ook de vele kleinschalige initiatieven mogelijk maken vanuit dit fonds. Bijzondere initiatieven gericht op echte energietransitie!

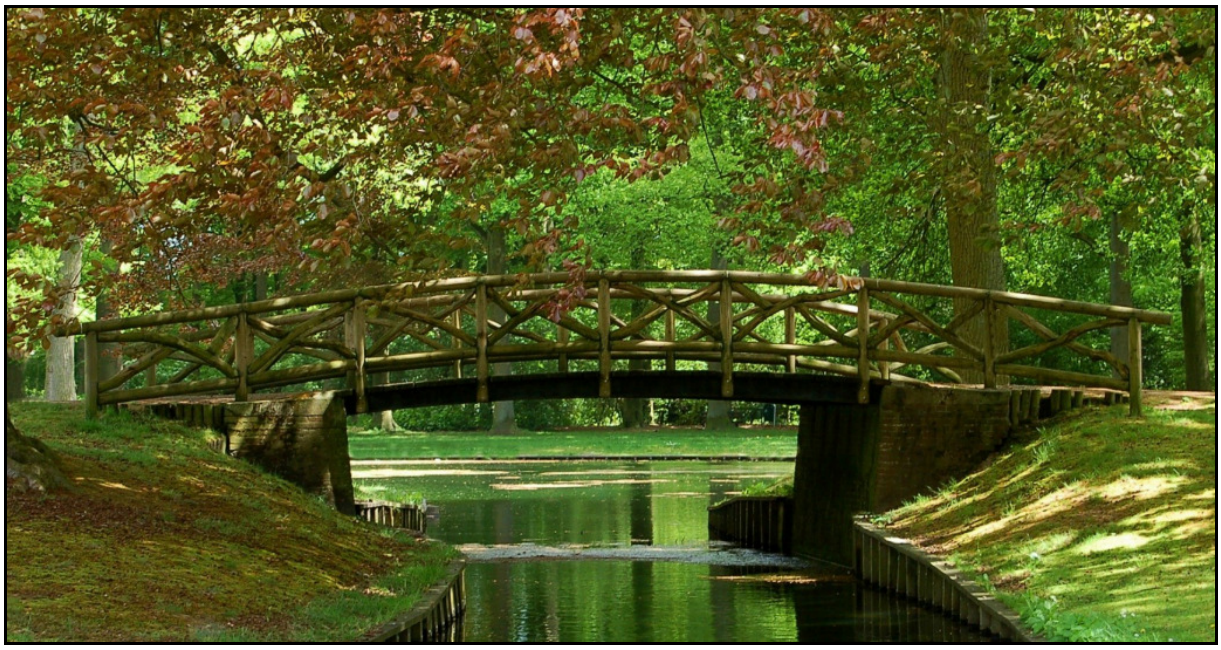

10. Ruim baan voor openbaar vervoer en de fiets

Betaalbaar en emissievrij openbaar vervoer
Centraal staat voor de PvdA goed en betaalbaar openbaar vervoer. Met vervoersbedrijven (ook de NS) gaat de gemeente in gesprek om de aansluiting tussen treinen en bussen en bussen onderling optimaal te laten verlopen. Uitgangspunt is de klantvriendelijkheid en betaalbaarheid van het openbaar vervoer en de goede bereikbaarheid van Apeldoorn en de dorpen in het algemeen. Daarnaast wil de PvdA volledige vloot van emissieloos rijdende bussen voor de stadsdienst. Daartoe moet met de provincie worden onderhandeld, maar is ook geld in de eigen begroting nodig. We willen middelen daarvoor de komende Collegeperiode vrijmaken. De gemeente geeft voor wat betreft emissieloos vervoer het goede voorbeeld door alle dienstauto"s volledig te elektrificeren.

Met NS willen we opnieuw in overleg over de komst van Station Apeldoorn West. Hard nodig vindt de PvdA om dat station te realiseren, ook ten behoeve van een goede ontsluiting per Openbaar Vervoer van de belangrijke attracties in Apeldoorn west.

Vrij baan voor de fiets
De komende vier jaar zal er een wezenlijke verandering in Apeldoorn moeten plaatsvinden. Waar dat kan, en dat geldt zeker voor de binnenstad, dient de fiets absolute prioriteit te krijgen. Dat geldt voor de aanleg van fietspaden, maar ook voor tal van aanvullende voorzieningen. De automobilist dient zich te realiseren dat hij in de binnenstad de gast is van de bewoners, de winkeliers, de fietsers en de voetgangers!

Voor de PvdA is daarnaast de goede doorstroming van het fietsverkeer essentieel. Nieuwe fietsdoorstroomassen kunnen op onze steun rekenen. In de binnenstad dient voldoende parkeergelegenheid voor auto's en fietsen te zijn. De fietsenstallingen blijven gratis. Wij zijn voorstander van het aanleggen van meer oplaadpunten voor fietsen en scooters

Goede doorstroming op de ring
Juist met het oog op de vrije ruimte die we de fiets willen geven is een goede bereikbaarheid van Apeldoorn per auto van belang. Doorstroming op de ringweg is daarbij cruciaal. De PvdA is voorstander van de realisatie van de tunnel bij de Laan van Osseveld, We willen de komende vier jaar graag nader onderzoek doen naar nut en noodzaak van verdere verdubbeling van de ring en verbetering van de doorstroming. Daar hoort onderzoek naar de eventuele voordelen van tunnels bij de Laan van Spitsbergen, de Laan van Erica en de Jachtlaan (in die volgorde) bij.

11. Sport verbindt en daagt uit

Ieder weekend zijn tienduizenden mensen actief in en voor hun sportvereniging. Sport is een belangrijke verbinder in de huidige samenleving. Verdere versterking van de Apeldoornse sportinfrastructuur is van groot belang. Sport brengt mensen bij elkaar. Speciaal jongeren leren daar wat het is verantwoordelijkheid te dragen en wat het betekent in teamverband voor en met elkaar een resultaat te behalen en samen te spelen en te werken en winnen en verliezen te accepteren. Daarnaast is sport van groot belang voor onze gezondheid. Wij spreken sportverenigingen erop aan dat zij hun leden oproepen tot respect voor anderen en tot tegengaan van verruwing. Deelname aan sport moet voor iedereen mogelijk zijn, daar ligt een taak voor de gemeente. Omnisport zien we als bakermat van de top- en breedtesport. Professionele topsport en amateursport zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Wij willen dat sportaccommodaties efficiënt gebruikt worden, ook om de kosten voor de sporters laag te houden. We willen verbindingen leggen tussen de sportorganisaties en de opdrachten op sociaal - economisch terrein die op ons af komen. Werkervaringsplaatsen, dagbesteding en jeugdopvang bieden daar bijvoorbeeld goede kansen toe. Voor Apeldoorners met een klein inkomen moet het makkelijker worden om te gaan sporten. De toegang tot sportverenigingen moet laagdrempelig zijn, zeker voor jongeren.

12. Kunst en cultuur, geen sluitpost

Zonder verbeelding geen vooruitgang
Met de nieuwe Cultuurnota die in 2016 is vastgesteld kijkt Apeldoorn weer vooruit. De PvdA vindt kunst en cultuur van grote waarde. Zij inspireert, verbindt en zet aan tot nadenken. Zij zorgt voor ontspanning, maar haalt ook talenten naar boven, prikkelt de creativiteit. En creativiteit is in deze dynamische samenleving onmisbaar. Kunst en cultuur hebben een intrinsieke waarde; kunst- en cultuuruitingen laten ons schoonheid ervaren.

Cultuur is er voor iedereen
Cultuuronderwijs is voor de PvdA belangrijk. Zoals wij op school moeten leren lezen, schrijven en rekenen, zo moeten wij ook onze kinderen de mogelijkheid bieden te ervaren wat er zoal op het terrein van kunst en cultuur bestaat. Aansluiten bij de leefwereld van jongeren is hier een mooie, uitdagende opgave.

Investeren in cultuur loont
Kunst en cultuur leveren ook een belangrijke bijdrage aan de economie. De aanwezigheid van een gevarieerd cultuuraanbod is een criterium voor bedrijven, maatschappelijke organisaties en mensen om zich in Apeldoorn te vestigen. Een stad met de allure van Apeldoorn behoort een gevarieerd cultuuraanbod te leveren. Nu het economisch beter gaat komt er ook weer ruimte voor investeringen in cultuur. Tegelijkertijd mogen we van deze sector vragen onderling samen te werken en aan crowdfunding te doen.

Cultuur doe je samen
Van professionele kunst en cultuur, daar kunnen we van genieten, maar is tegelijkertijd een voorbeeld voor de amateuristische kunstbeoefening. Zij zijn dus onafscheidelijk en gelijkwaardig en verdienen beide onze aandacht. De gemeente Apeldoorn heeft een faciliterende rol en kan met gerichte steun een breed en voor iedereen toegankelijk aanbod aan musea, film en podiumkunsten stimuleren.

13. Een veilige buurt

Apeldoorn is een veilige gemeente en moet dat blijven. Naast objectieve cijfers over criminaliteit en verkeersveiligheid speelt de beleving van burgers een rol. Burgers spelen bij veiligheid en veiligheidsbeleving een belangrijke rol. De snelle opkomst van Burgernet en het ontstaan van vele Whatsapp - groepen in buurten zijn daar goede voorbeelden van. De PvdA pleit naast de noodzakelijke repressieve maatregelen en handhaving nadrukkelijk voor preventie. Het wegnemen en aanpakken van discriminatie en achterstelling, de opvang en aanpak van potentiële overlastveroorzakers/verwarde personen. Maar ook het voorkomen van schooluitval en begeleiding na schooltijd via sport en huiswerkbegeleiding zijn instrumenten die daarvoor kunnen zorgen. De inzet van wijkagenten en samenwerking

tussen de sociale wijkteams en CJG hebben een signalerende en preventieve werking. We zetten daarnaast in op vroeg signalering via school, leerplichtambtenaar, familie, politie en gebedshuizen en kerken. Dat is ook noodzakelijk om radicalisering tegen te gaan.

De veiligheid voor opgroeiende kinderen of partners thuis is voor ons een absolute prioriteit. Wij dulden geen huiselijk geweld of andere vormen van misbruik. Veilig thuis heeft geen wachtlijsten en is optimaal berekend op haar taak. Tegen jeugdprostitutie en loverboypraktijken blijven we ons met kracht verzetten. De inzet van cameratoezicht in onze gemeente vindt onder strikte voorwaarden plaats en er wordt zorgvuldig met de verkregen data omgegaan. Ook de inzet van mobiele camera's om de veiligheid te vergroten kan onder dezelfde strikte voorwaarden ingezet worden. Er zou geen wachttijd moeten zijn voor het doen van aangiften. Aangiftes moeten ook altijd in persoon gedaan kunnen worden.

De softdrugmarkt is al overal aanwezig. Wij pleiten voor legalisering van wietteelt en voor regulering van de aanvoer naar de coffeeshops. Het beleid ten aanzien van de vestigingsplaatsen van coffeeshops dient meer afgestemd te worden op wat in de omgeving mogelijk is. Vroegtijdig overleg met de buurt op dat punt moet een vanzelfsprekendheid zijn. We zullen er scherp op toezien dat er geen coffeeshops in de buurt van scholen worden gerealiseerd. Tot slot zullen we ons opnieuw inzetten voor langere openingstijden in de horeca; dit leidt tot een veiliger uitgaansklimaat.

Economie

14. Een vitale, toekomstbestendige en duurzame economie

Visie en samenwerking met het bedrijfsleven
Een meerjarige visie op de economische ontwikkeling van Apeldoorn de komende jaren is gewenst met daarbij een concrete uitvoeringsagenda. Hierbij is de samenwerking met het Apeldoornse bedrijfsleven evident. Aandacht voor innovatie, de aanwezige topsectoren en grote werkgevers is belangrijk. Maar de gemeentelijke portefeuille economie is veelomvattend. Het gaat om kernonderdelen zoals (beleid op) detailhandel, kantoren, bedrijventerreinen, horeca, toerisme en de arbeidsmarkt, maar ook veel randvoorwaarden die in ander sectoraal beleid worden geregeld zoals bijvoorbeeld bereikbaarheid over de weg en digitaal (glasvezel), lobby en natuurwetgeving. Belangrijk is dat dit integraal wordt opgesteld met aandacht voor de lokale economie. Economisch beleid dient regelmatig geactualiseerd te worden gezien de snel veranderende samenleving. We willen een flexibel en innoverend klimaat waarin gemeente en ondernemers, partners, snel kunnen inspelen op veranderende omstandigheden. Dat komt de arbeidsmarkt en het ondernemersklimaat ten goede.

Dienstverlening
De gemeente moet zich volop blijven inzetten om Apeldoornse ondernemers in de stad en de dorpen te bedienen en er naar blijven streven om ondernemers zoveel als mogelijk te ondersteunen. Het toevoegen van beperkende regelgeving is in de basis ongewenst. Ondernemers moeten zich kunnen focussen op dat waar ze goed in zijn: ondernemen. Het

aanvragen van vergunningen moet voor hen zo toegankelijk en eenvoudig mogelijk zijn. Door relatiemanagers en Lucrato moeten ondernemers geholpen worden zo snel mogelijk antwoord te krijgen op hun vraag.

Acquisitie en vestigingsklimaat
Bedrijven die zich in Apeldoorn willen vestigen worden met open armen ontvangen. Het rode loper beleid wordt verder vorm gegeven. Apeldoorn heeft een prettig ondernemers- en vestigingsklimaat nodig en dus ook voldoende ruimte om bedrijven die voor Apeldoorn kiezen te kunnen faciliteren. Nieuwe bedrijven moeten zich zeer welkom voelen in Apeldoorn en dat warme welkom ook krijgen.

Arbeidsmarkt
Het gaat weer beter met de werkgelegenheid. Maar nog te veel mensen staan aan de kant, ook in Apeldoorn. De werkloosheid is nog altijd te hoog. We willen de komende raadsperiode verder met terugdringen van het aantal werklozen in Apeldoorn door ook lokaal afspraken te maken met werkgevers. Maar ook door hen ruimte te bieden voor innovatie en (duurzame) groei. We wille daarnaast de positie van Lucrato als het publieke re-integratiebedrijf ten volle blijven benutten.

De transitie naar een circulaire economie
Het is noodzakelijk om onze economie te transformeren naar een toekomstbestendige en duurzame economie. Een circulaire economie is gericht op het optimaal inzetten en hergebruiken van grondstoffen in de verschillende schakels van de productieketen: van de winning van grondstoffen tot consumptie. Grondstoffen dreigen schaars te worden door een groeiende bevolking en toenemende welvaart in de wereld. Hierdoor wordt het steeds belangrijker om de beschikbare grondstoffen zo efficiënt mogelijk te gebruiken. Dit geeft ook nieuwe kansen voor bedrijven: nieuwe markten, meer samenwerking en minder grondstoffenverbruik.

De Cleantech Regio
Apeldoorn is onderdeel van de Cleantech Regio en wil in 2030 energieneutraal zijn. Duurzaam en energieneutraal produceren met zo min mogelijk afval: dat levert betere prestaties en hogere productiviteit op. Dat is goed voor het milieu én voor onze economie. Economische en ecologische ambities gaan in onze regio hand in hand. Doelstellingen zijn 4.000 extra Cleantech banen in 2020, jaarlijks 33 procent minder afval en 10 procent minder CO2-uitstoot. Nieuwe toepassingen, producten en verdienmodellen in Cleantech versterken onze economie. De Gemeente Apeldoorn stimuleert innovatie en legt de rode loper uit voor huidige én nieuwe Cleantech ondernemers.

Fijnmazige winkelstructuur en voorzieningenniveau
Voor buurten en wijken is een fijnmazige winkelstructuur van groot belang. Je moet op loopafstand je dagelijkse boodschappen kunnen doen. Dat is zeker voor ouderen, chronisch zieken en gehandicapten belangrijk. We onderschrijven de uitgangspunten en kaders in de detailhandelsvisie, maar bepleiten daarbij wel ruimte voor vernieuwend en innovatief ondernemerschap. De PvdA zal de komende jaren nauwlettend toezien op het vasthouden aan de fijnmazige winkelstructuur met dagelijkse boodschappen op loopafstand bij de ontwikkeling van de stad. Wij hechten daarnaast grote waarde aan het voorzieningenniveau in de dorpen. Dit verdient blijvend aandacht en vraagt ook ondernemerschap.

Apeldoorn Airport
De PvdA wil dat er onderzoek wordt gedaan om de naam van vliegveld Teuge om te dopen tot Apeldoorn Airport. Daarnaast dient te worden verkend of alle gevestigde bedrijven op de luchthaven aansluiting kunnen vinden op de Cleantech Regio en of er meer mogelijkheden zijn voor toerisme. Er dient een zorgvuldige balans te zijn tussen de economische waarde van Vliegveld Teuge en de overlast die het vliegverkeer heeft voor omwonenden. Het vliegveld zal moeten zoeken naar nieuwe functies om vitaal en toekomstbestendig te blijven, waarbij de overlast voor de omgeving beperkt blijft.

Toerisme en recreatie

15. De Veluwe op 1

Versterken Toeristisch Toplandschap
Het versterken van het toeristisch toplandschap is één van de strategische doelen van Apeldoorn en verdient daarom extra inzet. Het hoofddoel is om meer bestedingen van bezoekers in Apeldoorn te krijgen ten gunste van de werkgelegenheid. Meer bezoekers, meer bestedingen en terugkeerbezoek stimuleren zijn de doelstellingen. Apeldoorn moet als onderdeel van de Veluwe een gastvrije gemeente zijn voor toeristen door het aanbieden van goede en eigentijdse accommodaties, duidelijke informatie, voldoende bezienswaardigheden, beleefbare natuur en routes, een gezellige binnenstad, leuke evenementen en aantrekkelijke destinatiemarketing. Ook hier is samenwerking met het bedrijfsleven van groot belang. Niet alleen voor de toerist, maar ook voor de inwoners moeten er voldoende vrijetijdsvoorzieningen in de stad en de omgeving zijn.

Voor de gemeente is het belangrijk om meer uitvoering te geven aan het traject vitale vakantieparken, het verbeteren van bestaande routes, het aanleggen van nieuwe routes en te zorgen voor een breed en aantrekkelijk evenementenprogramma. Om toeristische ondernemers en attracties die willen innoveren of uitbreiden niet op slot te zetten, moet gezocht worden naar creatieve, maar eenvoudige oplossingen voor natuurcompensatie en de uitruil van gebieden. Niet alleen in Apeldoorn, maar juist ook op de Veluwe is de onderlinge samenwerking tussen gemeenten, provincie, ondernemers en grondeigenaren op het gebied van recreatie en natuur evident.

Bevaarbaarheid Apeldoorns Kanaal
De PvdA is geen voorstander van het fors investeren in het bevaarbaar maken van het Apeldoorns Kanaal. Er zijn veel andere onderwerpen die voor de PvdA veel meer prioriteit hebben, zoals onze speerpunten (werk, zorg, sociaal vangnet, onderwijs, wonen, duurzaamheid), maar bijvoorbeeld ook de binnenstad. Desalniettemin wil de PvdA wel dat bruggen die toch vervangen moeten worden, gelijk beweegbaar te maken, zolang dit geen bovenmatige kosten met zich meebrengt. De PvdA vooral inzetten op beleving op en langs het Kanaal. Denk hierbij aan (vis)steigers, horeca zoals Café de Oude Haven met het terras op een boot en eventueel kanoverhuur of waterfietsen.

16. Een levendige binnenstad

Prioriteit voor de binnenstad
De binnenstad blijft een hoge prioriteit houden. Een levendige binnenstad is belangrijk. Het is de huiskamer van onze stad en een belangrijke economische motor. Ook hier is veel werk aan de winkel, op allerlei manieren. De PvdA wil de daad bij het woord voegen en geld vrij maken om flink te investeren in de binnenstad. Er zal de komende jaren ingezet moeten worden op het verder verlevendigen en vergroenen van de binnenstad. Maar ook grote ingrepen moeten onderzocht worden. Bijvoorbeeld het idee om van het Caterplein een veel groter evenementenplein te maken, zodat de zaterdagmarkt niet verplaatst hoeft te worden bij grote evenementen. Het Marktplein moet hoognodig worden aangepakt. Het moet de voortuin van de stad worden. Nu is het een kale steenwoestijn.

De indeling van de markt op zaterdag is daarbij een belangrijk aandachtspunt. De openbare ruimte van het resterende deel van de binnenstad moet ook vernieuwd worden en mag niet blijven liggen. Daar waar mogelijk gaan we uit van cofinanciering, dus samen met ondernemers en de provincie, maar Apeldoorn zal zelf ook flink investeren. Het gevelfonds is een gouden vondst en moet zeker blijven bestaan.

Leegstand en levendigheid
Het tegengaan van leegstand is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de vastgoedeigenaren zelf. Maar dit straalt wel af op het totaalbeeld van de binnenstad. De Stichting Centrummanagement Apeldoorn kan een belangrijke rol vervullen om de organisatiegraad en slagkracht van de binnenstadsondernemers te verhogen, een trekkersrol te vervullen voor reuring en creatieve oplossingen te verzinnen voor leegstand. De gemeente zal hen daarbij zoveel als mogelijk ondersteunen en dient zelf te zorgen dat de openbare ruimte er tiptop bij staat. Het gemeentelijk parkeerbeleid is zoveel mogelijk worden aangepast op de winkeltijden en bezoekers en ondernemers van de binnenstad bedienen.

17. Evenementen in de stad en citymarketing

Concrete acties en zichtbare resultaten
Na een voorbereidingsperiode is de citymarketingorganisatie Apeldoorn Marketing van start gegaan. Het gaat om concrete acties en zichtbare resultaten. Voor Apeldoorn zijn jonge gezinnen belangrijk. En dus zal de energie gericht zijn op de verleiding jonge gezinnen in Apeldoorn te (blijven) houden of te krijgen. Focus op jonge gezinnen betekent professionals naar bedrijven in onze stad te halen, nieuwe bedrijven naar onze stad te halen en bezoekers van de Veluwe te verlokken vrije tijd door te brengen in Apeldoorn. Grote en aansprekende evenementen zoals het WK Beachvolleybal, de Giro d'Italia en Serious Request helpen om Apeldoorn op een positieve manier op de kaart te zetten en zijn aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers.

Bij een levendige stad horen evenementen
Apeldoorn kent een grootjaarlijks evenementenaanbod. Met name in de zonnige maanden is er ontzettend veel te doen. Ook voor de jongere generatie is er de afgelopen jaren het een en ander bij gekomen. De PvdA juicht deze ontwikkeling toe. Aandachtspunten zijn er echter ook. Denk daarbij aan de geluidsoverlast die evenementen kunnen veroorzaken. Ook spreiding van de evenementen over het jaar en het gebruik van het Marktplein dat zoveel mogelijk voor de markt beschikbaar moet blijven vragen aandacht. Het onderzoeken van de mogelijkheid voor een tweede groot plein (Caterplein) in de binnenstad vinden we belangrijk.

Kortom, de PvdA gaat voor:

- Een gezellige binnenstad waar ruimte is voor winkelen, een terrasje pakken, wonen en feest vieren. In de Apeldoornse binnenstad gebeurt het allemaal. Het is de plek waar je wil zijn, maar ook wilt wonen.
- Duidelijkheid voor zowel ondernemers, omwonenden als bezoekers over wat er wel en niet kan en mag in de Binnenstad en hoe er gehandhaafd gaat worden.
- Een Apeldoornse binnenstad voor iedereen. Het visitekaartje van Apeldoorn. Dat betekent dat er goede activiteiten en, soms, feesten zijn voor jong, oud. Voor rappers tot opera liefhebbers. Niet alleen op de bestaande podia, maar ook op straat.
- Activiteiten en feesten die veilig zijn voor bezoekers en niet te veel overlast bezorgen aan omwonenden.

18. Milieu, groen, natuur en dierenwelzijn

Natuur en groen
Natuur is belangrijk, dat staat buiten kijf. Natuur moet beschermd worden. Maar natuur moet ook beleefd kunnen worden. De mogelijkheid tot recreatie in de natuur is belangrijk. Daarom wil de PvdA voorkomen dat de natuurbeschermingsgebieden volledig op slot gaan. Door slim uitruilen van gebieden kan op de ene locatie de natuur robuuster gemaakt worden met rustgebieden voor het wild en op de andere locatie meer ruimte worden geboden voor de recreant. Het verbinden van natuurgebieden is ook een belangrijke pijler en wij zijn voorstander van ecoducten op slimme plaatsen, zodat wild ongestoord van het ene naar het andere gebied kan migreren en veilig de drukke wegen kan 'oversteken'. Groen in de stad is en blijft een zeer belangrijke waarde voor Apeldoorn waarin wat ons betreft verder wordt geïnvesteerd. De bestaande parken moeten zoveel als mogelijk groen en open blijven. De binnenstad mag verder vergroenen. Bij de herinrichting van de openbare ruimte is dit een belangrijk uitgangspunt.

Dierenwelzijn
De PvdA vindt dierenwelzijn belangrijk. Feit is dat de gemeenten slechts één wettelijke taak hebben op het gebied van dierenwelzijn, namelijk de verplichte opvang van zwerfdieren. De PvdA is van mening dat gemeenten meer moeten doen dan dat. In 2016 heeft de gemeenteraad een nota dierenwelzijn vastgesteld waarin een groot aantal maatregelen staan opgenomen. De PvdA vindt dat de uitvoering daarvan snel gereed dient te zijn. In 2018 kan dan nagegaan worden wat de effecten van die maatregelen zijn.

Milieu
Het belang van het milieu is evident. In Apeldoorn willen we zo schoon en veilig mogelijk leven. We zijn voorstander van het verder scheiden van afvalstromen. Bedrijven moeten worden gestimuleerd en gecontroleerd om hun bijdrage aan een schonere wereld te leveren. De PvdA wil de uitstoot van fijnstof beperken en bijvoorbeeld inzetten op duurzaam en schoon openbaar vervoer. Het aantal oplaadpunten voor elektrische auto's moet worden uitgebreid. De PvdA is voorstander van meer gratis drinkwaterpunten in de openbare ruimte. Wanneer ondergrondse vuilnisbelten een gevaar voor de volksgezondheid opleveren, dienen deze gesaneerd te worden. De Provincie Gelderland zal daarbij gevraagd worden om bij te dragen.

19. Samenwerken en lobby loont

De Cleantechregio en de Veluwe
De PvdA hecht veel waarde aan versterking van de regionale samenwerking. Grote opgaven kunnen niet allemaal lokaal worden opgepakt. Apeldoorn kan daarbij als grootste gemeente in de regio een voortrekkersrol vervullen. Op het terrein van de arbeidsmarkt en de jeugdzorg zien we die ontwikkeling en we zetten ons er voor in dat te verbreden naar andere terreinen. Op het gebied van bijvoorbeeld de woningbouwprogrammering, leegstand en bedrijventerreinen en natuurlijk Cleantech werken we voortvarend samen in de regio Stedendriehoek, oftewel de Cleantechregio. Als het gaat om toerisme en natuur ligt de focus met name op de samenwerking op de Veluwe.

Nog meer en intensiever samenwerken in de regio
De PvdA wil de huidige onderlinge samenwerking met de gemeenten Voorst, Epe en Brummen verder versterken en onderzoeken op welke terreinen de samenwerking nog meer gezocht kan worden. In de Stedendriehoek stemmen de gemeenten woningbouw-programma's en de planning voor bedrijventerreinen al in onderling overleg met elkaar af en ook op het gebied van personeel, milieu (Omgevingsdienst OVIJ) en belastingen (Tribuut) wordt nauw samengewerkt. Het is goed om te verkennen op welke terreinen de samenwerking nog meer gezocht en versterkt kan worden, zoals bijvoorbeeld bij de omgevingswet. Apeldoorn dient de helpende hand te bieden indien onze buurgemeenten daar om vragen. Er liggen kansen om efficiënter te werken.

Uitbreiden lobby
De lobby naar hogere overheden wordt steeds belangrijker. De schaal van onze gemeente rechtvaardigt extra inzet op lobbyactiviteiten richting Arnhem, Den Haag en Brussel, zowel via ambtelijke als politieke kanalen. De inzet betaalt zich vaak ruimschoots terug.

20. Democratie is werken, elke dag

Politiek is luisteren naar je inwoners, verantwoordelijkheid nemen en zaken voor elkaar krijgen

Democratie is luisteren en doen. Het voortdurend werken aan het vertrouwen tussen burgers en overheid. Knopen doorhakken daar waar nodig. In de dualistische verhouding tussen gemeenteraad en college van B&W blijft de PvdA zich constructief - kritisch opstellen. Door de jaren heen is gebleken dat de PvdA met deze opstelling ook binnen het college van B&W resultaten heeft geboekt ten dienste van de inwoners van Apeldoorn. De grote veranderingen die op onze samenleving af blijven komen vragen om oplossingen waaraan de PvdA kan en wil bijdragen. Oplossingen zijn niet altijd gemakkelijk te vinden.

Maar wij geloven dat de rol van de overheid daarbij onontbeerlijk is. Een overheid die zijn burgers beschermd, die kwetsbaren ondersteund, mensen de ruimte biedt om verantwoordelijkheid te dragen. een overheid die moreel gezag heeft en dat morele gezag ook wil inzetten ten bate van zijn burgers. Een overheid die van ons allemaal is. Daaraan wil, kan, nee moet de PvdA, vanuit haar sociaal democratische traditie, een bijdrage leveren. Wij zijn daar klaar voor.

Een integer en transparant openbaar bestuur
In het stadhuis is gewerkt, zowel politiek-bestuurlijk als ambtelijk, aan een cultuuromslag. We zien de veranderingen. Een integer, transparant en open bestuurlijke mentaliteit is meer dan ooit zichtbaar. Ambtenaren op het stadhuis zijn open en uitnodigend naar burgers en ondernemers. We willen vooruit. Met de stad en met de mensen die daar leven. Op dat ambtelijk apparaat kan niet meer bezuinigd worden vindt de PvdA, goede medewerkers zijn van groot belang om er voor te zorgen dat stad en dorpen vooruit worden geholpen. Mochten mensen onverhoopt toch buiten de boot vallen bij bijvoorbeeld een reorganisatie dan dient de gemeente het goede voorbeeld te geven en deze mensen te begeleiden naar ander werk, bijvoorbeeld door omscholing. Ambtenaren zijn geen nummertjes en fte's, maar mensen. En daar gaan we fatsoenlijk mee om.

Bestuurders, raadsleden en medewerkers kijken naar mogelijkheden en niet alleen naar wat niet kan. Zij zoeken naar kansen en denken mee met initiatiefnemers. Daar moeten wij aan blijven werken en daar willen we onze bijdrage aan leveren. Met u!

En daar is de PvdA bij nodig!

21. Blijf op de hoogte

Website PvdA Apeldoorn

De PvdA Apeldoorn heeft haar eigen website met daar op de meest actuele informatie. Op onze website kunt u nieuwsberichten en aankondigingen vinden van het bestuur en de fractie. U kunt de website bezoeken door naar **apeldoorn.pvda.nl** te gaan.

Facebook en Twitter

U kunt ons ook volgen op Facebook en Twitter.

facebook.com/pvda.apeldoorn

twitter.com/PvdA_Apeldoorn

22. Colofon

Verkiezingsprogramma PvdA Apeldoorn gemeenteraadsverkiezingen 2018
Wilt u meer informatie over onze afdeling, eens met ons praten over het lidmaatschap van de PvdA of praten met een fractielid? Belt u ons dan gerust. Voor algemene informatie kunt u bellen op telefoonnummer: 055-5801115 op maandag t/m donderdag van 8:45-11:45 uur. Onze fractieassistente Natascha van den Berg staat u graag te woord. U kunt ons natuurlijk ook een email sturen. Voor (algemene) vragen kunt u mailen naar de fractieassistente Natascha van den Berg (pvda@apeldoorn.nl). Voor vragen aan het bestuur kunt u mailen met de voorzitter Tom Brands (tom@tombrands.nl).

Dit verkiezingsprogramma wordt door de campagnecommissie vertaald naar promotiemateriaal, zoals bijvoorbeeld een magazine of flyer.

PvdA Apeldoorn

Bezoekadres:	Postadres:
Raadhuisplein 8	Postbus 9033
Kamernummer: RH 110	7300 ES Apeldoorn

055-5801115

pvda@apeldoorn.nl

facebook.com/pvda.apeldoorn

twitter.com/PvdA_Apeldoorn

apeldoorn.pvda.nl